

1 Skene
Tona, Harjagers
Stävie, Pingstgille.
Remmarlov - 4/8 1845

3226
Oggs Helge Persson
Bar. Martin Olsson
Född 1845

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pingstgille

Denna sed förskriver sig visserligen inte från Onsjö eller Harjagers härad, men gumman, som omtalade ~~en~~ saken, har sedan länge varit bosatt i Remmarlov. Hon är emellertid född i Stävie och det var därifrån hon berättade om pingsgillen. Denna församling ligger ju ganska nära Harjagersgränsen, och då gumman hade ett gott minne kan väl saken ha sitt intresse ändå.

Man brukade gå omkring i byen Valborgsmässoafton och sjunga "Maj i by". På en del ställen brukade man samla upp ägg ock pengar denna kväll, men i Stävie återvände man påskafton pingstafton och samlade upp äggen och de gåvor man fick, för att på pingsdagen låta det s.k. pingstgillet gå av stapeln. Detta hölls på en gård där man fått ägarens lov att ha det. Alla gäster, som voro bjudna till pingsgillet, skulle stassa till kyrkan med spelemän i teten. Vid kyrkdörren voro tvenne granar placerade. När stassen gick in i kyrkan, ~~skulle~~ ^{stod} spelmännen stå på var sida om kyrkdörren och spela ~~de~~.

*Flora Lückge
kan pingst-
dagen.*

När mässan var slut följdes hela stassen åt till den gård där gillet skulle vara. Här serverades middag ^{lur} vilken även prästen var inbjuden att deltaga. Som en egendomlighet kan nämnas att det endast var man-

Skriv endast på denna sida!

narna i byn, ~~en~~ som voro inbjudna, ~~en~~ mororna voro ej med på ungdomens pingsgille. Riklig traktering vankades. Spettkakor fanns det gott om, ty två flickor skulle slå sig tillsammans om en spettkaka det var en föreskriven regel. Sedan middagen var slut dansades det i sommarstugan eller på logen.

Annan dag pingst fortsatte ungdomarna gillet, men då fingo inga äldre närvara. Då dels dansade man och dels lekte utomhuslekar.

En vanlig lek vid dessa tillfällen var att man svängde rävarumpa.

Detta tillgick så att man skaffade ett långt rep, i vilket man höll och två, en vid vardera sidan, och så svängde hela raden hit och dit eller runt om. Ibland föll hela raden.

Ankeleken var också en omtyckt lek vid dessa ungdomsfester. Gillet fortsatte även söndagen efter pingst. Den dagen bakade man stora äggkakor, av de ägg som voro över.

Sticka Preusaren.

En del ringar hängdes upp på en stång. Dessa ringar skulle man ridande söka fånga på ~~xxxx~~ ett spett. En av ringarna kallades "Preusaringen" och den som lyckades taga denne kallades Preusaren.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*två flickor
om en spets-
kaka*

*annan dag
Pingst*

*två
frångräns
rumpa*

*Sticka Preu-
sen.*

Detta nöje roade man sig med midsommarrafton. Sedan brukade man dansa kring majstången på bygatan efter en byspelemans musik. Midsommardagen hölls det midsommargille då man dansade och roade sig igen.

Kärleksblommor i taket midsommarrafton.

Mesommarsattan brukte vi å sätta k tjarleksblåmmor i taged får å se ~~te~~ vem som skålle ha varandra. Vre di se imod varandra så skålle ~~di~~ di en hade set~~te~~ ble ett par, men vre di se ifrå varandra så ble där ente nåd au. Om en satte om hela fameljen får å se hårr de skålle gau dom, så ble di freska å krya om blåmmorna växte ånge bjelken, men va där nån som vesna ella fallt nör, så va de tecken te att den skålle dö ingan åreds slut.

Velle en ha reda på vem en skålle fau te man, så skålle en plåck^a/nie sårtors blåmmor va en korsvaj messommarsattan sin solen hade gaud nör, å så söva på dom så drömde en om den en skålle ha.

När man trodde att någon höll smöret vi kärning.

När en ~~ditte~~ kånne fau smör när en tjarna, så trodde en att där va trolleri mä, så att där va nån som Skriv endast på denna sida! hållt smöred. Får å fau

Midsommar-
gille.

Kärleksblom-
mor.

När någon
höll smöret

trolleriet väck, feck en ansa tjarna/å lägga en glöggad tegelsten i tjarnan så brände en trolled.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När trollen tappade öl.

På ett ställe i Borlunda hade de bryggt öl. På kvällen när husfolket var samlat ~~här~~ i storstugan, hörde de att där var någon i brygghuset och tappade öl. Mannen gick då ut och frågade, vem det var som tappade öl och fick då till svar: "Det är från Kålhög". Då förstod mannen att det var trollen och sade: "Ja så tappa ^{de} i Guds namn." Då försvann trollen, men deras kittel blev stående under öltunnan och den hämtade de aldrig.

*När trollen
tappade öl*

Svartingshög i Remmarlöv (Harjagers Härad).

Svartingshög i Remmarlövs församling är en ättehög, som ej får ofredas. För några år sedan fick en lantbrukare vid namn Per Sven-sson, å vars ägor högen är belägen, idén att bortforsla sten från högens sidor. Detta väckte stor harm inom orten och även inom vetenskapliga kretsar. Rättegång fördes och personen i fråga blev dömd att återställa högen i sitt rätta skick.

Svartingshög

Borgfrun på Svenstorp som slet upp ett par strumporVar natt när ho låg lik.

Det var en gång en borgfru på Svenstorp vid Örtofta (Harjagers härad), som i livstiden varit så stygg mot sitt folk att hon inte fick ro sedan hon var död. När hon blivit tvättad och iklädd svepning, hade man även tagit på henne ett par strumpor, men morgonen efter voro dessa alldeles uppslitna, varför man tog på ett par nya. Det gick dock på samma sätt med dessa, och alla andra hon fick på under den tid hon stod lik. Bland folket, som fick del av historien, gick ryktet att det var hin håle, som inte lät henne var ifred för att hon varit så stygg därför måste hon dansa med honom var natt.

Spöket på Kristiansberg, V. Sallerups socken.

På Kristiansberg i V. Sallerups socken bodde en gång en person, som hade varit inspektor på Trollenäs. Denne hade varit mycket stygg och gjort mycket orätt under sin livstid, därför kunde han inte få ro i graven. Folket visste också att berätta, att ^{varje} varje kväll kom ~~han~~ körande upp till sin gård med fyra svarta hundar, ur vilkas gap det sprutade eld. Inspektoren sades heta Hector.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV*Borgfrun på
Svenstorp**Spöket på
Kristiansberg.*

Jaöl. 3226

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Frieriet föregicks vanligen av att den s.k. bönenmannen, ja i vissa fall kunde det vara en kvinna, som lade några ord till förmån för den som skulle fria till en flicka, och på så sätt förberedde frieriet. När friaren blivit antagen skulle det s.k. jaälet firas. Detta var en slags förlovningsfest. Prästen skulle vara närvarande vid denna fest och med några ord stadfästa förbundet. Jaölet hölls i flickans hem, ~~och~~ dit fästmannens föräldrar och syskon voro inbjudna ~~ä~~ att närvara. I vanliga fall var det vid dessa tillfällen kalas med riklig trakteri ring.

Jaöl.

Stådaren (Sista neken).

Sista neken, som bands på hösten, kallades "Stådaren". Om denna bands många band så satte man liksom armar och huvud på den. Denne skulle vara med i sista lasset som kallades "Soen". På grund av detta namn kallades de, som åkte i det, för grisar. Därför hände det ofta att när det sista lasset kördes in, så sade man: "Där kommer soen med alla grisarna!"

Stådaren.

Julbrödet till karlar och hästar på våren.

*Julbrödet om
våren*

Man skulle gömma av julbrödet, så att karlar och hästar kunde få vara en bit av det innan vårarbetet började, får då skulle de bli så starka och få bra uthållighet i arbetet.

Krut till djuren innan de släpptes på bete.

*Krut för att
skydda djuren
mot trolldom*

Innan kor och får släpptes på bete fingo de en liten degkula, i vilken lite krut var inarbetat. Detta skulle vara ~~ett medel~~ till skydd mot troll och andra övernaturliga väsen, som ville göra dem något illa. Ett annat skyddsmedel var att då de leddes ut, skulle där ligga en yxa i deras väg, som de skulle trampa över.

Julöl och julgröt till vättar och tomtar.

*Julöl och jul-
gräs till vätt-
ar och tomtar*

Julafton skulle man slå ~~in~~ en skvätt julöl inom varje dörr i stall, ladugård och logar för att tomtar och vättar skulle få smaka. Risgröt skulle man dessutom sätta fram till tomten.
